

Brak długów i posiadanie oszczędności oznaką sukcesu finansowego

Dla 2/3 Polaków wyznacznikiem sukcesu finansowego jest brak zobowiązań kredytowych oraz posiadanie zaskórniaków. Dobra luksusowe, takie jak zagraniczne wakacje, drogie samochody czy markowe ubrania tracą na znaczeniu i przestają być oznaką prestiżu – wynika z badania Fundacji Rozwoju Rynku Finansowego i Federacji Konsumentów.

Polacy zapytani o to, co oznacza dla nich sukces finansowy w zdecydowanej większości wskazują na brak długów (67 proc. wskazań) oraz posiadanie oszczędności (66 proc.). Dla ponad połowy konsumentów (56 proc. odpowiedzi) znaczącym osiągnięciem finansowym jest zakup mieszkania lub domu bez konieczności posiłkowania się kredytem hipotecznym. Wysokie zarobki zajmują na liście wyznaczników sukcesu finansowego dopiero czwarte miejsce, ale nadal dla co 2. Polaka to przejaw powodzenia. Z kolei 4 na 10 osób wskazuje, że miarą sukcesu jest dla nich zgromadzenie oszczędności na emeryturę.

Nieco mniej ważne w ocenie konsumentów są: zdolność do finansowego utrzymywania dzieci w trakcie ich studiów (28 proc.), możliwość wyjazdu na zagraniczne wakacje (27 proc.), posiadanie drogiego samochodu (18 proc.) oraz możliwość kupowania markowych ubrań (12 proc.).

„Wskaźniki sukcesu finansowego zmieniają się w czasie i właśnie doświadczamy kolejnej takiej zmiany. W latach 90-tych dla większości Polaków miarą sukcesu było posiadanie domku letniskowego. W kolejnych latach dużego znaczenia nabrały wyjazdy zagraniczne, drogie auta czy markowe ubrania, jednak wraz obniżeniem cen wycieczek, pojawieniem się sklepów oferujących produkty premium w wyprzedażowych cenach czy wreszcie popularyzacją leasingu jako formy finansowania zakupu samochodu – wszystkie te dobra stały się dla konsumentów bardziej dostępne niż jeszcze dekadę temu, a przez to nie są już postrzegane jako dobra luksusowe” – komentuje dr Katarzyna Sekścińska z Uniwersytetu Warszawskiego, specjalizująca się w psychologii finansów. Jak tłumaczy ekspertka, aktualnie główną bolączką konsumentów są zaciągnięte zobowiązania finansowe, w tym przede wszystkim kredyty hipoteczne na wysoką sumę oraz brak znaczących oszczędności, zarówno na wypadek nieprzewidzianych zdarzeń, jak również na czasy emerytalne, dlatego nie powinno dziwić, że aktualnie sukces finansowy Polacy definiują przez pryzmat właśnie tych dwóch kategorii.

Dla młodych liczy się wysokość zarobków, starsi unikają długów

Z badania Fundacji Rozwoju Rynku Finansowego i Federacji Konsumentów wynika, że to w jaki sposób postrzegamy sukces finansowy w dużej mierze zależy od naszego wieku. I tak, dla młodych osób równie ważne jak brak kredytów są wysokie zarobki. Z kolei znacznie mniej istotne dla tej grupy są oszczędności na jesień życia. Ten ostatni wyznacznik nabiera większego znaczenia dopiero wśród osób powyżej 45. roku życia.

„Oszczędności emerytalne są mało istotne dla młodych konsumentów, gdyż ta grupa ma najwięcej czasu do tego etapu w swoim życiu i jeszcze o nim nie myśli. Istotnym kryterium dla tej grupy są natomiast wysokie zarobki, co nie powinno dziwić, jeśli weźmiemy pod uwagę, że to najmłodszy przywiązują dużą wagę do dóbr materialnych. To pokolenie lubi otaczać się produktami premium oraz chętnie inwestuje w najnowsze gadżety technologiczne. Ich potrzeby konsumpcyjne są na wysokim poziomie, przez co oczekiwania wobec wysokości dochodów także rosną” - wyjaśnia Agnieszka Wachnicka, prezes FRRF.

Fakt, że wraz z wiekiem maleje znaczenie wysokich zarobków – w grupie ankietowanych do 24 r.ż. aż 62 proc. uznaje ten czynnik jako przejaw sukcesu, podczas gdy w grupie seniorów już tylko 38 proc. osób – to nie jedyna obserwacja płynąca z badania. Okazuje się bowiem, że im jesteśmy starsi tym bardziej zależy nam na uwolnieniu się od zobowiązań kredytowych. W przypadku dwudziesto- i trzydziestolatków 6 na 10 osób ocenia, że oznaką sukcesu jest brak długów. Ale już w grupie osób powyżej 45 r.ż. wskaźnik tego typu deklaracji rośnie do poziomu powyżej 70 procent. *„Wraz z wiekiem*

respondentów rosną obawy o zdolność do spłaty zobowiązań finansowych. Najstarsi są niepewni wysokości przyszłych dochodów oraz stanu swojego zdrowia, a to przekłada się na status finansowy ich gospodarstwa domowego” – wyjaśnia dr Katarzyna Sekścińska.

Osoby zamożne przywiązują większą wagę do markowych ubrań

Sposób postrzegania sukcesu finansowego różni się nie tylko w zależności od wieku, ale też od sytuacji materialnej konsumentów. Osobom określającym swoją sytuację jako bardzo dobrą sukces kojarzy się nie tylko z brakiem zobowiązań, ale też wysokimi zarobkami. Aż 66 proc. spośród tej grupy uważa, że miarą sukcesu jest wysokość miesięcznych dochodów. Dla porównania, w grupie osób skromnie żyjących wagę do tego wskaźnika przywiązuje już tylko 44 proc. osób.

Osoby zamożne przypisują o wiele większe znaczenie niż w przypadku osób żyjących skromnie zdolności do finansowego wspierania dzieci w trakcie ich studiów (43 proc. wskazań w grupie dobrze zarabiających vs. 28 proc. wskazań w pozostałych grupach). Ponadto dla jednej czwartej osób dobrze usytuowanych sukces finansowy oznacza możliwość kupowania drogich, markowych ubrań. Co z kolei w innych grupach nie ma większego znaczenia – w całej próbie na ten element wskazało niewiele ponad 10 proc. osób.

Informacje o badaniu:

Raport „Zadłużenie oczami Polaków. Czym jest dla nas sukces finansowy i jak postrzegamy zadłużenie?” został opracowany na podstawie wyników badania przeprowadzonego w okresie marzec-kwiecień 2021 r. przez firmę badawczą ABR Sesta na zlecenie Federacji Konsumentów i Fundacji Rozwoju Rynku Finansowego. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie 1215 Polaków przy użyciu dwóch technik badawczych: CATI (640 wywiadów) i CAWI (575 ankiet).